

שנה
שמינית

קובץ

האור לחיים

מאמרים ושיחות
מין ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

פרשת וירא תשפ"ו

אמנת השבת

ר"ת	צאת השבת	הדלקת נרות	י-ם
17:56	17:19	* 16:29	ת"א
17:51	17:17	16:27	חיפה
17:52	17:17	16:27	ב"ש
17:55	17:19	16:29	
* לנוהגים 40 דק': 16:09			

להארות או הערות, ניתן לפנות
orhachaim4@gmail.com

דיסקים של שיעורי הרב ניתן להשיג
במשרדי אור החיים - 02-5000455

בס"ד ניתן לשמוע את השיעורים בשידור חי
בימים שלישי וחמישי בין השעות 21:00-22:00
קול הדף - 02-6400000
orhachaim.co.il

המעוניינים לסייע בהדפסת החוברת לשם זיכוי הרבים,
או להקדיש את העלון לרפואה, להצלחה, או לעילוי נשמה וכדו',
יוכלו לפנות באמצעות מייל:

orhachaim4@gmail.com
02-5380014 02-5000455 או בטלפון:
052-7129793

יוצא לאור ע"י "מכון אור החיים"
רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים

תוכן עניינים

פרשת וירא תשפ"ו

חלק מהמאמרים נלקטו מתוך הספר "משכני אחר"ך" - חומש בראשית

1 גדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה

פרשה למעשה:

9 העצה על המילה

12 מה בסך הכל עשיתי?! ...

16 זה לעומת זה

22 שתי שליחויות

גדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה

וַיֵּרָא וַיִּרְץ לִקְרֹאתָם מִפֶּתַח הָאֵהָל...
וַיִּמְהַר אֲבָרְהָם הָאֵהָלָה אֶל שָׂרָה
וַיֹּאמֶר מַה־רִּי... וְאֵל הַפֶּקֶד רִץ
אֲבָרְהָם... וַיִּתֵּן אֶל הַנֶּעֱר וַיִּמְהַר
לַעֲשׂוֹת אוֹתוֹ (בראשית

יח, ב-ז).

יש דין כי "העוסק במצוה פטור מן
המצוה" (סוכה כו ע"א), לפני אברהם
ישנן שתי מצוות חשובות - מצד
אחד הוא יושב עם השכינה, ומצד
שני הוא רואה
שלושה הולכי
מדבריות שאפשר
לעשות עימם חסד.

איזו מהן קודמת?
מה עליו לעשות?
עם כל החשיבות
של מצוות הכנסת
אורחים, היעלה על
הדעת שהיא עולה
בחשיבותה על
קבלת השכינה?!

יתר על כן, מובא בהלכה שכאשר
אדם נפרד מדבר מצוה - אל יפנה
גבו אליה, אלא ילך לאחוריו, עקב
בצד אגודל, כשפניו אל המצוה.
והנה, בעודו זוכה לגילוי השכינה,
ראה אברהם שלושה הולכי דרכים,

"מדי־כן

אברהם אבינו

עצמו למד

זאת?"

רגע אחד! ומה עם
השכינה עצמה?
הרי הקב"ה נגלה
אל אברהם, הוא
זוכה להשראת
השכינה. וכי יש לך
דבר נשגב מזה?
והנה, מיד כשהוא
רואה מרחוק

את הולכי הדרכים, הוא עוזב את
השכינה ורץ לקראתם.

והתמיהה עצומה: איך הוא עושה
זאת? עם כל רצונו העז לקיים מצוות
הכנסת אורחים, האם הם חשובים
יותר מהשכינה הקדושה כביכול?!

לרוץ לקראתם, למרות שעל ידי כך הוא ייאלץ להפנות גבו אל הקודש? התשובה פשוטה: אברהם נמצא עם השכינה הקדושה! כשאדם זוכה להיות יחד עם השכינה, האמת האלוקית ניצבת לפניו, ובוודאי שכל מעשה שלו נעשה על פי האמת הזאת, על פי התורה הקדושה ועל פי רצון ה'. ואם הוא קבע כי יש לעזוב את השכינה לטובת מצות הכנסת אורחים, על כורחך ש"גדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה".

זו היתה מעלתו הגדולה של אברהם אבינו, ראש וראשון למאמינים ואבי אומתנו.

על ידי התבטלותו המוחלטת לבורא עולם ועשיית רצונו יתברך, בשלמות האמונה והמעשה הוא זכה

מיד "וירץ לקראתם מפתח האוהל". "וירץ" - הוא עזב במהירות את השכינה אל האנשים ולא נפרד ממנה כדרך שנפרדים מן הקודש, עקב בצד אגודל. ולא עוד אלא שהפנה את פניו אל האנשים - "לקראתם", כשאחוריו כלפי הקודש.

הלא דבר פלא הוא!

מהנהגתו המיוחדת של אברהם אבינו, למדים חכמים (שבת קכז ע"א) את החידוש כי "גדולה הכנסת אורחים מהקבלת פני שכינה".

אך נשאלת השאלה: מהיכן אברהם אבינו עצמו למד זאת? הרי זה חידוש נורא! כיצד הוא ידע שמותר לו לעזוב את השכינה עבור האורחים? כיצד הוא ידע שעליו

לעילוי נשמת

ר' אליהו בן שמחה סימי ז"ל

ידעה גבולות. הם לא חסו על זמנם,
על כוחם ועל בריאותם, וביטלו את
עצמם למען כבוד שמים.

להגיע לרום המעלה! עד שבורא
עולם מכנהו "אַבְרָהָם אֱהָבִי" (ישעיהו
מא, ח), ייחד עליו את ברכתו וחתם
בו - "ברוך אתה השם, מגן אברהם"
(בתפילת שמונה עשרה).

העיר "מקנס" שבמרוקו, עיר של
חכמים וסופרים היתה. ישבו בה
תלמידי חכמים גדולי עולם, שהאירו
את העולם בתורתם וביראתם. לפני
עשרות שנים, רבה של העיר וראש
אבות בתי הדין שלה היה הגאון
הצדיק רבי רפאל ברוך טולדנו זצ"ל,
אשר הנהיג את עירו באצילות וביד
רמה.

מאז ומעולם הצטיינו גדולי הדורות
במסירות נפשם לכבוד שמים ופעלו
בנחישות ובגאון להעמדת הדת על
תילה.

הם הקדישו את עצמם להנהגת
הכלל על אדני התורה והיראה
ובעמידה על משמר קודשי האומה.
התמסרותם למען כלל ישראל לא

יום אחד הגיעה לאוזנו שמועה

לאור הביקוש הגדול

המבצע ממשיך!

כל הסט (11 חלקים)
רק ב-250 ש"ח בלבד!

לפרטים: **050-4106056**
בין השעות 14:00-18:00

אפשרות למשלוח ברחבי הארץ

המבצע
עד גמר המלאי

הקודש של הרב ועמל קשה כדי לשבש ולקלקל את התוכנית: בשבת לקה הרב בהצטננות, חום גופו עלה, והוא היה מרותק למיטתו.

במוצאי שבת הודיעו לו בני ביתו כי למען בריאותו עליו לדחות את תוכניתו לנסוע ל'עודשה'. אין ברירה, הרב ינוח כמה ימים עד שיקום מחוליו ואז יוכל לנסוע.

הרב לא ידע את נפשו מרוב צער. חשב בליבו: אסור להתעכב אפילו יום אחד, כל יום שעובר הוא נצח! אם אתמהמה, מי יודע אם יהיה אפשר להחזיר את הגלגל לאחור.

ראשו היה תפוס במחשבות, עד שהן השכיחו ממנו את מצבו הבריאותי... הוא היה נחוש לצאת לשליחותו, שליחות קודש והצלחה.

שבעיר 'עודשה' שבמרוקו, השוכנת מרחק נסיעה של יום שלם ברכבת, נפתח בית ספר צרפתי ברוב פאר והדר של ה'אליאנס', אשר סדרי הלימודים בו אינם כוללים לימוד תורה.

ליבו החם נסער בקירבו: איך אפשר לחנך ילדים יהודים במקום כזה?! תיכף ומיד החליט לנסוע לאותה עיר כדי לדבר על ליבם של ראשי הקהילה. שיגר אליהם מכתב ובו הודיע שביום ראשון הקרוב יבקר בעירם.

שמחו בני העיר על ביקורו של הרב הדגול והתכוונו לבואו. הוא תכנן לצאת לדרכו במוצאי שבת ולנסוע ברכבת לילה ל'עודשה' ולהגיע עם שחר. אלא שהסיטרא אחרא לא יכול היה להשלים עם שליחות

ניתן להקדיש את העלון לברכה, הצלחה
זיווג הגון, רפואה שלימה
או להבדיל, לעילוי נשמה
לפרטים: 02-5000455
orhachaim4@gmail.com

להניאו מלצאת בתואנה שלפי קוצר הזמן הוא לא יספיק להגיע לתחנת הרכבת במועד ומן הסתם יאחר את הרכבת.

"אם כך", אמר הרב, "עלי למהר עוד יותר"... הוא יצא מן הבית מלווה בתלמידו הנאמן ויחד מיהרו אל תחנת הרכבת. ואכן, בהגיעם לתחנה עלו באוזניהם הצפירות המסמנות את יציאתה של הרכבת בשניות הקרובות.

ברגע האחרון ממש הספיקו השניים לקפוץ לתוך אחד הקרונות והרכבת יצאה לדרכה.

הרכבת היתה עמוסה מאוד. אין פלא, הנוסעים מעדיפים את הנסיעה ברכבת הלילה כדי להגיע למחוז חפצם בעוד היום גדול. הרב ותלמידו עברו מקרון לקרון, וכשנוכחו שאין מושבים פנויים התיישבו ליד גרם המדרגות של דלת הקרון.

בתוך הרכבת שרר קור עז, במיוחד באזור דלת הקרון, שבו יש חרכים

אמר הרב לבני ביתו: "קראו לי את רבי יצחק אוחנה". רבי יצחק, תלמיד חכם וירא אלוקים, אב בית דין מקודש, היה אחד מתלמידיו הנאמנים של רבי רפאל ברוך טולדנו. בצעירותו התמנה כדיין בבית הדין במקנס, ולימים עלה לארץ ישראל וכיהן כרבה של קריית שמונה. הוא זכה להקים משפחה מפוארת, בנים וחתנים תלמידי חכמים גדולים, המכהנים כרבנים, ראשי ישיבות ומרביצי תורה מפורסמים.

רבי יצחק נכנס לחדר, הרב ביקש ממנו לסגור את הדלת לבל ישמעו בני הבית את שיחתם, ואז הודיע לו הרב בלחש כי בדעתו לצאת לדרך ויהי מה. הוא הורה לו להכין את החפצים הנחוצים וביקש ממנו להתלוות אליו לנסיעה.

רבי יצחק התעניין במצבו הבריאותי של הרב, ובדרך זו ביקש לרמוז לו שעליו לשמור על בריאותו. אך הרב היה נחוש בהחלטתו: "זה פיקוח נפש!". כמוצא אחרון ניסו בני הבית

ראשי הקהל דחקו בו לטעום משהו, הן כל הלילה לא בא אוכל לפיו, אך הוא סירב: "לא אֶכֶּל עַד אִם דִּבְרָתִי דִּבְרָי" (בראשית כד, לג).

הרב נעמד והחל בדרשתו. הוא דיבר בהתרגשות על חשיבות לימוד התורה המקיימת את העולם, ולאחר מכן עבר לדבר על חשיבות לימוד התורה אצל צעירי הצאן, תינוקות של בית רבן טהורים שלא טעמו טעם חטא. "הם העתיד שלנו!", זעק הרב מקירות ליבו, "הרי אם אין גדיים אין תיישים".

אנשי הקהילה ידעו היטב למה מכוונים דברי הרב. הם ניסו לתרץ את הסכמתם לפעילות בית הספר של 'אליאנס' בכל מיני תירוצים והסברים. אך הרב, כמובן, דחה את כל התירוצים על הסף: "אם בית

חשופים, דרכם חודרות רוחות פרצים. הדבר כמובן לא הוסיף לבריאותו של הרב, שרק לפני כמה שעות עוד היה מרותק למיטתו בשל הצטננות וחום. הרב אוחנה החליט לבדוק בקרונות האחוריים המרוחקים, אולי שם ימצא איזה מקום פנוי. ואכן, בחסדי שמים נמצאו שני מקומות פנויים לרב ולתלמידו.

עם שחר הגיעה הרכבת ליעדה. השניים מיהרו לבית הכנסת של העיר, והגיעו לתפילת הנץ. בבית הכנסת כבר המתינו להם ראשי הקהילה, הם הושיבו את הרב ב'מזרח' ונהגו בו בכבוד מלכים. לאחר התפילה ערכו לו קבלת פנים חגיגית, עם אוכל ומשקה כיד המלך. רבי רפאל ברוך לא טעם מאומה.

לעילוי נשמת

חנניה בן עישה ז"ל

כמה חשוב תלמוד תורה לילדי ישראל. אם דבריי לא נשמעו ולא נכנסו בלבבותיכם - אין זאת אלא הוכחה על חסרון יראת שמים שבי. הרי אילו היתה בי יראת שמים, מובטח הייתי שדבריי היו נשמעים. ועל כך אני בוכה, על שלא זכיתי ליראת שמים..."

אנשי הקהילה הזדעזעו מן הדברים. הם התנצלו בפני הרב ואמרו לו כי הם מסכימים לפתיחת 'תלמוד תורה' בעירם, אך לצורך בנייתו נדרש תקציב ענק, וכסף - אין.

אמר להם הרב: "אם יש רצון והסכמה - יש הכל. אין כסף? יהיה כסף!" ומיד הוסיף: "אתם רוצים

הספר יישאר על כינו, מה יועילו כל התירוצים? בלי תורה - אין כלום!" כשראה הרב שהם מתחמקים ואינם נענים לבקשתו, עזב את מקומו, התיישב בספסל צדדי ופרץ בבכי מר.

ראשי הקהל ניגשו אליו וניסו להרגיעו, אך הבכי רק גבר והדמעות זלגו כמים.

פנה אליהם הרב ואמר: "אסביר לכם על מה אני בוכה. הגמרא במסכת ברכות (ו' ע"ב) אומרת: 'כל אדם שיש בו יראת שמים דבריו נשמעים'. אני ניסיתי בכל כוחי להסביר לכם ולשכנע אתכם עד

השיעור השבועי

של מרן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

ימי שלישי ימי המישי

שיעור מוסר ביאורים נפלאים על פרשת השבוע

בשעה 21:00 בהיכל הישיבה רח' עזרא 1 ירושלים

orhachaim.co.il

ניתן גם לשמוע את השיעור בטלפון: 02-6400000 שלוחה 9

מדברים... הזכירו לו: "הרי הרב עזב את הבית כשהוא מקורר עם חום גבוה".

"חסדי שמים! האמינו לי, מרגע שעזבתי את הבית ויצאתי לשליחותי, שכחתי מהעניין לגמרי. ברוך ה', בריאותי איתנה. אבל מה שחשוב הוא, שהבריאות הרוחנית של ילדי החמד של העיר 'עודשה' תהיה איתנה, שיגדלו בתורה וביראת שמים, למען שמו באהבה..."

לראות שיש כסף? הנה, תראו!"... מיד פתח הרב במגבית ובני הקהילה פתחו את ליבם ואת כיסם ותוך זמן לא רב גוייס התקציב הנדרש.

לאחר שעלה בידו להשלים את שליחותו חזר הרב למקנס. הוא בישר לבני ביתו שבחסדי שמיים שליחותו הוכתרה בהצלחה.

"ומה עם בריאותו של הרב?" התעניינו בדאגה לשלומו.

לרגע לא הבין הרב על מה הם

ניתן להקדיש את העלון לברכה, הצלחה
זיווג הגון, רפואה שלימה
או להבדיל, לעילוי נשמה
לפרטים: 02-5000455
orhachaim4@gmail.com

העצה על המילה

נתן לאברהם עצה טובה, שייקח מין עץ ויטחן וישרוף אותו עד שיהפוך לאבקה המועילה לרפא את פצע הברית. וכיון שממרא השיא לאברהם עצה טובה שהבריאה אותו, נגלה ה' לאברהם אבינו בחלקו - "באלוני ממרא".

אולם עדיין יש להקשות, כיצד יתכן שאברהם אבינו, שעזב את ביתו ומולדתו בצו ה', ונכנס לכבשן האש אף בלא ציוויו של בורא העולם, נזקק לפתע להימלך בידידיו ולשאלם האם למלא את ציוויו של הקב"ה ולכרות את הברית!?

עוד יש להקשות, היות וענר ואשכול יעצו לאברהם אבינו שלא לקיים את מצות ה', הדבר מגלה כי היו חסרי אמונה, ואם כן מדוע התיידד אברהם אבינו מלכתחילה עם אנשים שאינם שלמים באמונתם בכורא העולם?

חז"ל במדרש (בראשית רבה מא, ג) שופכים אור חדש על העניין

וַיֵּרָא אֵלָיו ה' בְּאֵלֹנֵי מְמָרָא וְהוּא יֹשֵׁב פֶּתַח הָאֵהָל בְּחַם הַיּוֹם (בראשית יח, א).

חז"ל (בראשית רבה מב, ח) עמדו על השאלה, מדוע מצאה התורה לנכון להדגיש כי ה' נראה אל אברהם אבינו דוקא "בְּאֵלֹנֵי מְמָרָא".

וביארו חז"ל, שלאברהם אבינו היו שלושה ידידים טובים: ענר, אשכול וממרא, וכאשר הקב"ה ציווהו למול את בשרו, הוא נמלך על כך עם שלושת ידידיו.

ענר ואשכול יעצו לו שלא למול את עצמו, ואילו ממרא ייעץ לקיים את צו ה' בלא חשש ובלא מורא. ואכן אברהם אבינו שמע לעצת ידידו ממרא ומל את עצמו. ולפיכך אמר הקב"ה לממרא: "אתה נתת לו עצה למול, חייך שאיני נגלה עליו אלא בפלטין שלך, הדא הוא דכתיב 'וירא אליו ה' באלוני ממרא'".

יש המפרשים, כי מאמר הכתוב "באלוני ממרא" בא לרמוז, שממרא

נטל כביכול את המאכולת והשתתף
עימו במעשה המילה, כפי שנאמר:
"וְכָרוֹת עִמּוֹ הַבְּרִית" (נחמיה ט, ח).

אשכול טען שאם אברהם אבינו
יכרות את ברית המילה, הרי הוא
מוסר את עצמו לשונאיו, הלוא הם
ארבעת המלכים שנצחו את חמשת
המלכים והובסו על ידי אברהם.

כאשר המלכים המבקשים להתנקם
באברהם ישמעו כי הוא נימול
ונחלש, תהיה זו עבורם הזדמנות פז
להתנפל עליו ולנצחו חלילה. ועצה
זו רמוזה בשמו, שכן תיבת 'אשכול'
היא ראשי תיבות "א'חי, ש'ונאים
כ'בירים ו'עצומים ל'ך".

ומבארים, כי ענר, אשכול וממרא
היו בעלי אמונה בבורא העולם והיו
ידידי אמת לאברהם אבינו, ולאחר
שציווה ה' את אברהם על המילה,
הוא פנה להיוועץ בדבר עם שלושת
ידידיו.

ענר טען כי היות ואברהם אבינו זקן
בן תשעים ותשע שנה, אין לו להכניס
עצמו לעינוי ולסכנה זו. ועצה זו
רמוזה בשמו, שהרי תיבת 'ענר'
היא ראשי תיבות "ע'ינוי נ'פש ר'ע".
ואכן במדרש מובא (בראשית רבה מט,
ב), שברגע שאברהם אבינו בא למול
את עצמו, הוא פגע בעורק והיה דמו
שותת. ולא הצליח להמשיך במילה
עד שנשא עינוי לבורא העולם אשר

כס"ד

לאור הביקוש הגדול

המבצע מחשיר!

כל הסט (11 חלקים)
רק ב-250 ש"ח בלבד!

לפרטים: 050-4106056
בין השעות 14:00-18:00

אפשרות למשלוח ברחבי הארץ

המבצע
עד גמר המלאי

ראובן אלבו
ראובן אלבו
ראובן אלבו
ראובן אלבו
ראובן אלבו
ראובן אלבו
ראובן אלבו
ראובן אלבו
ראובן אלבו
ראובן אלבו
ראובן אלבו

שונאיו שמל את עצמו, הם עלולים לרדוף אחריו ולהזיקו.

אולם ממרא זרז את אברהם למול את עצמו במו ידיו ובפרהסיה, כפי שנרמז בשמו כאמור: "מ'ול מ'הר ר'ופאך א'ל". עליך למול בעצמך ואין לך לחוש משום דבר בעולם, כיון שה' שהציל אותך מכבשן האש, יציל אותך גם מסכנת המילה ומהאויבים המבקשים את נפשך.

אכן אברהם אבינו לא שמע לענר ולאשכול, אלא נהג כעצת ממרא ומל בפומבי מבלי להסתיר את הדבר, כפי שנאמר: "בְּעֵצָם הַיּוֹם הָזֶה נִמּוֹל אֶבְרָהָם" (יז, כו). הינו: בעיצומו של יום ובפומבי, כדי שכולם ישמעו וידעו כי אברהם ציית למצוות בוראו ללא עוררין.

עוד ניתן לבאר: אברהם אבינו היה משדל את הבריות להאמין בקב"ה, להיות עובדי ה' ולקיים את מצוותיו. כל ימיו היה מפּיץ את האמונה ומביא את הברואים לחסות בצל כנפי השכינה.

אולם ממרא אמר לאברהם אבינו: "בדבר הזה אתה מבקש עצה? הלא הוא שהצילך מכבשן האש, ועשה לך כל הניסים, והצילך מן המלכים, ואילולי כוחו וגבורתו היו הורגין אותך. והציל רמ"ח אברים שבך ומקצת אבר אחד אתה מבקש עצה, עשה כמצוותו!" (תנחומא פרשת וירא ג).

ועצה זו רמוזה בשמו, שהרי תיבת 'ממרא' היא ראש תיבות "מ'ול מ'הר ר'ופאך א'ל". ולפיכך נגלה ה' לאברהם בתחום נחלת ממרא.

הדעת זקנים מבעלי התוספות מבאר, שאברהם אבינו לא נועץ ברעיו האם לכרות את ברית המילה אם לאו, שהרי לא יתכן שאברהם אבינו ימלך בכשר ודם האם לציית לדבר ה'.

אלא הביאור הוא, האם עליו לעשות את המצוה בפרטיות ובצינעה או בפרסום ובפרהסיה.

על כך טען אשכול כי עליו למול בהשקט ובהחבא, כיון שאם ישמעו

ועל כן פנה להיוועץ עם ידידיו ולשאלם באיזה אופן לכרות את הברית, כדי שיוכל להמשיך לנטוע את האמונה בבורא יתברך בעולם. אבל בוודאי שלא היה בליבו כל ספק האם למלא את רצון ה'.

בסופו של דבר, אברהם אבינו, שידע כי הכל בידי שמים, כרת את ברית המילה בפרסום וגרם קידוש ה' עצום בעולם, כשהכל ראו כיצד זקן בן תשעים ותשע מוסר את גופו ונפשו למען ה' יתברך.

והנה ציווהו הקב"ה על מצות המילה, ולא רק הוא אלא כל מי שירצה מעתה להאמין בה', יצטרך לבוא ולמול את עצמו.

מרגע זה ואילך היה על אברהם אבינו לומר לכל הבאים להתגייר כי יהיה עליהם למול את בשרם. לכן חיך אברהם בדעתו האם עליו לכרות את הברית בפומבי, כדי שהכל ידעו כי מל את עצמו במצוות ה' יתברך, או שעליו לעשות זאת בצניעה כדי שלא להרתיע את האנשים מלהתקרב לה' יתברך.

מה בסך הכל עשיתי?!...!

על האַנְשָׁה אֲשֶׁר לְקַחְתָּ, הוא בא בטענות לקב"ה: "הַגּוֹי גַּם צָדִיק תִּהְרֹג?".

לא פחות ולא יותר: אני צדיק! מה בסך הכל עשיתי? ראיתי אישה יפה וחמדתי בה... בסך הכל רציתי לספק את התאוות הבהמיות שלי... "בְּתָם

הַגּוֹי גַּם צָדִיק תִּהְרֹג (בראשית כ, ד).

מעיון בהתנהגותו ובתגובותיו של אבימלך, אנו למדים עד כמה אדם קרוב אצל עצמו, ואינו רואה את נגיעו. הוא יכול לחיות בשיא הטומאה ולחשוב את עצמו לצדיק גדול.

כשהקב"ה אומר לאבימלך "הֲנָךְ מֵת

יש לו עוד טענות כלפי אברהם: אנחנו אנשים מתורבתים, נאורים, מתנהגים בנימוס ובדרך ארץ! "מה עשית לנו ומה חטאתי לך? כי הביאת עלי ועל ממלכתי חטאה גדלה" (בראשית כ, ט). אצלנו הכל מצוחצח. האנשים אריסטוקרטים. מה לך לטפול עלינו משאות שוא ומדווחים.

עוד בטרם פרצה שואת אירופה האיומה, הוזמן הגאון רבי אלחנן ווסרמן זצ"ל לשאת נאום קצר בגרמניה, ובו אמר בצורה גלויה ומפורשת: "הפחד הגדול ביותר שלי הוא מפני אלה שמרגישים את עצמם נאורים ותרבותיים. אלה הם חיות הטרף של העולם!"

וכאן פונה אברהם ומגלה לאבימלך את הסוד: "רק אין יראת אלקים במקום הזה והרגנני!" (שם, יא).

אלוקים נגלה אליך, אבימלך, בחלום הלילה ואמר לך בצורה ברורה וחד משמעית: "הנה מת על האשה אשר לקחת", ולמרות זאת לא זו אצלך מאומה! אינך מתחיל לחשוב - ולו

לכבי ובנקין פפי עשיתי זאת..."

הוא לא חושב - ולו לרגע אחד - על כך שהוא שטוף בתאוות ושרוי בטומאה. הוא לא חושב לרגע שהתנהגות כזאת היא התנהגות שפלה, ביחס לכל אדם, קל וחומר למלך!

"ויאמר אליו האלקים בחלום..." בדרך מליצה קוראים את הפסוק כך: "ויאמר אליו האלקים: בחלום!"... תחלום שאתה צדיק! אני מכיר אותך היטב, ודווקא משום היכרות זו "ואחשך גם אנכי אותך מחטוא לי", הייתי צריך לשתק את כל התפקוד שלך. "על פן לא נתתיה לנגע אליה".

מגיע אורח לעיר, ובמקום להתנהג כלפיו כפי שראוי להתנהג כלפי אורח ולשאול אותו על עסקי אכילה ושתייה - לאבימלך יש בראש רק דבר אחד: "אשתך היא? או אחותך היא?" (בבא קמא צב ע"א), והטמא הזה עוד בטוח בעצמו שאין צדיק גדול יותר ממנו, ושואל: "הגוי גם צדיק תהרג?"... במקום להרכין ראש ולהתבייש במעשיו - עוד מסוגל לדבר על תום לבבו וניקיון כפיו...

להנאתו, נשמטה הסיגריה מהפה, והיא נפלה על רגלו של הכלב. הגרמני ימ"ש נחרד עד אימה. שיניו נקשו זו לזו. הוא ליטף את כלבו וביקש ממנו סליחה על הצער שגרם לו...

פחדו של רבי אלחנן זצ"ל התממש. מילה במילה. כשאין יראת שמים - נורא נוראות עד היכן אפשר להגיע! אפשר לרחם על כלבים ובד בבד לנפץ ראשי תינוקות!

אפשר להיות תרבותיים, נקיים מסודרים ומצוחצחים, ובד בבד לעשות סבונים מבשרם של אנשים! "רק אין יראת אלקים במקום הזה והרגוני".

אם אורח בא לעיר, והדבר היחיד שמעניין את אבימלך הוא עריות ותאוות - סימן מובהק הוא שאין יראת שמים במקום! אם גם לאחר

לשנייה אחת - על צורת התנהגותך, על דרך חייך, וממשיך להחשיב את עצמך לצדיק גדול, מרשה לעצמך לבוא בטענות לקב"ה "הגוי גם צדיק תהרג?" ולהתהדר בתום לבבך וניקיון כפיד. אם כך - סימן שאין לך יראת שמים, וכשאין יראת שמים ניתן להגיע עד לשפל המדרגה האנושית, המוסרית, לרחם על כלבים מצד אחד, ולרצוח אנשים, בלי שם בעיה.

אחד מניצולי השואה סיפר סיפור מזעזע: הקלגסים הנאצים הארורים נכנסו לביתם עם כלביהם האימתניים. הם מזגו לעצמם כוס קפה וציוו על בני הבית לא לזוז ממקומותיהם.

בעודם לוגמים מהקפה הם לקחו את הילדים וניפצו את ראשיהם על הקירות, וכל זאת לעיני הוריהם! השם ירחם. לאחד מהם, שעישן סיגריה

להצלחת
יואל בן מלכה

חיי קדושה. אלו הם דברים פנימיים, עמוקים, ובהם עלינו להשתדל להתמלא.

אולם בכך לא תמה חובתנו בעולמנו.

לאחר שמילא אדם את עצמו בתורה ובקדושה - עליו להיות בבחינת טופח על מנת להטפח, ולהביא את דבר ה' לעוד ועוד יהודים ולדאוג גם להם.

הטומאה ברחוב גוברת והולכת מיום ליום. רק אין יראת אלוקים במקום הזה. "חכמת הסופרים תסרח ויראי חטא ימאסו" (סוטה מט, ע"ב). תפקידנו, להגביר - ביתר שאת וביתר עוז - את יראת השמים בעולם, ולקרב עוד ועוד יהודים לחיי תורה וקדושה.

אֵל לוֹ לאדם להתמקד רק בעצמו. בוודאי, כאמור, כל אחד חייב להתמלא בעצמו. בלי שהוא בעצמו מלא - לא יצליח למלא אחרים. ומכל מקום, אֵל לוֹ להתחבא, לחשוב: "חבל לי על הזמן. עלי עוד ללמוד. עלי עוד להספיק", אלא יצא גם אל העם שבשדות כדי להרבות חיילים לתורה.

הגילוי האלוקי בחלום אין שום שינוי, ועולם כמנהגו נוהג - הרי שיש כאן טומאה עמוקה, טומאה רצוצה, הבוקעת ועולה עד השמים.

כל הנימוסים, התרבות, הנאורות, האריסטוקרטיה - לא שווים כלום! אלו הם עקרים המצופים בשקולד! מבחון זה נראה שקולד, אבל עקיצתם - עקיצת עקרב. הם מסוגלים לעשות את כל הדברים הנאלחים והשפלים ביותר בעולם.

אם אין יראת שמים - אין להאמין לכל הדיבורים היפים והמתוקים, מטיפי הדבש... אין בהם שום אמת! הריהם משולים לזה ה"שֵׁר בְּשָׂרִים עַל לִבָּרֶע" (משלי כה, כ).

הקב"ה לא מבקש דברי רהב חיצוניים. נימוס, סדר וניקיון, תרבות ונאורות - כל אלו דברים חיצוניים, שעדיין לא מעידים כי בתוכם לא מסתתרת חיות טרף אימתנית.

הקב"ה מבקש מאיתנו יראת שמים.

זה לעומת זה

סדום בזכות עצמו, אלא בזכותו של אברהם אבינו. ומדוע לא ניצל לוט בזכות הצדקות שעשה? הלוא כבר אמר הכתוב: "וַצִּדְקָה תַצִּיל מִמָּוֶת" (משלי י, ב).

הגאון רבי ישראל מסלנט זצ"ל מיישב את הדברים בתירוץ נפלא:

אברהם אבינו הכניס אורחים מתוך רוחב ליבו, ואילו לוט עשה זאת כחיקוי להנהגות שראה בבית דודו. וראה לדבר: אם הכנסת האורחים היתה קבועה בליבו וטבועה בעצמותיו של לוט, הוא לא היה בוחר להתגורר בסדום, עיר של רשעים וחטאים שאסרו להכניס אדם זר למחיצתם!

עוד ניתן לבאר, כי לוט ידע שהאורחים שפקדו את ביתו הינם מלאכים, כפי שנאמר: "וַיָּבֹאוּ שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים סְדֹמָה" (בראשית יט, א). ואיזה אדם בעולם אינו מוכן להכניס מלאכים לביתו?

וַיָּבֹאוּ שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים סְדֹמָה בָּעֶרְבַּי... וַיֹּאמֶר הִנֵּה נָא אֲדֹנִי סוּרֵנוּ נָא אֶל בֵּית עֲבָדְכֶם וְלִינוּ וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם... וַיַּפְצֵר בָּם מְאֹד וַיִּסְרוּ אֵלָיו וַיָּבֹאוּ אֶל בֵּיתוֹ וַיַּעַשׂ לָהֶם מִשְׁתֶּה וּמִצּוֹת אָפֶה וַיֹּאכְלוּ (בראשית יט, א-ג).

לוט לא הוכר כגומל חסדים.

על פניו נראה, כי לוט היה עשוי בתבניתו של אברהם אבינו שקיבל אורחים לביתו. היות והמלאכים הגיעו לסדום בחג הפסח, הגיש לוט לפניהם מצות וערך משתה ליל הסדר, בדיוק כפי שאברהם אבינו נהג עם המלאכים.

לפי זה יקשה, מדוע מעלים על נס את מעשי החסד של אברהם אבינו, ואילו לוט, אשר נהג כדוגמתו, לא הוכר בתורה כגומל חסדים?

עוד יש להקשות על הנאמר לקמן (יט, כט): "וַיִּזְכֹּר אֱלֹקִים אֶת אַבְרָהָם וַיִּשְׁלַח אֶת לוֹט מֵתוֹךְ הַהִפְכָּה" (יט, כט), כלומר, לוט לא ניצל ממהפכת

שלמדו רבות אודות צער השכינה המצויה בגלות, החליטו לעזוב את עירם ומקומם, לצאת לגלות ולצער את עצמם על מנת להשתתף בצער השכינה.

לבשו האחים בגדי עניים, הצטיידו בלחם יבש ונדדו מעיר לעיר ומכפר לכפר, כשהם מיטלטלים בקור ובשלג, ולנים בבתי מדרשות שונים ובאכסניות מזדמנות, מבלי שאיש יגלה את מוצאם וזהותם.

באחד הלילות שירכו רבי אלימלך ורבי זושא את רגליהם בשלג העמוק ורצו כל עוד רוחם בם כדי שגופם לא יקפא בכפור העז. השניים כמעט איבדו את דרכם, כשלפתע

אולם המלאכים אשר הגיעו לאוהל אברהם, נדמו בעיניו כערביים המשתחוים לאבק רגליהם. וכדי להכניס הביתה פלאחים, להאכילם ולהשקותם, לעשות עימם חסד, לקרבם בעבותות אהבה ולנטוע בהם את אמונת ה', צריך האדם שמידת הכנסת אורחים תהא מושרשת בקרבו ושתולה בליבו.

בענין זה נזכיר מעשה מופלא שלקחו בצידו:

שני האחים הקדושים, רבי אלימלך מליז'נסק ורבי זושא מאניפולי זיע"א, היו הוגים יחדיו בזהר הקדוש ומתעמקים בתורת הקבלה. לאחר

השיעור השבועי

של מרן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

ימי המישי

ימי שלישי

ביאורים נפלאים על פרשת השבוע

שיעור מוסר

בשעה 21:00 בהיכל הישיבה רח' עזרא 1 ירושלים

orhachaim.co.il

ניתן גם לשמוע את השיעור בטלפון: 02-6400000 שלוחה 9

רגלינו כמעט קופאות מקור, אנא
הכנס אותנו לביתך ללון במשך
הלילה!"

"מבין אני כי זקוקים אתם
לאכסניה", נענה בעל הבית, "יש
לי עצה פשוטה עבורכם, במרחק
חמישה רחובות מפה מתגורר יהודי
בשם רבי יוסף מלמד, לכו אליו, הוא
מקבל אורחים בביתו בחפץ לב!"

"מחילה", התחננו האחים, "אנחנו
כמעט קופאים מקור, עד שנמצא
את ביתו של אותו רבי יוסף מלמד,
נהפוך מן הסתם לגלדי קרח. אנא
אכסן אותנו בביתך למשך לילה
אחד בלבד!"

"אל דאגה", השיב בעל הבית
בזיחחות, "כולם מכירים אותו,
הוא מלמד תינוקות, רק תגידו יוסף

נראתה לנגד עיניהם עיירה קטנה.
כעבור רגעים ספורים הבחינו באור
המבליח מאחד הבתים. האחים
שמחו שמחה גדולה ורצו לעבר
מקור האור בתקווה למצוא בית
יהודי.

כשהתקרבו למקום ראו האחים כי
אין זה בית מן השורה כי אם ארמון
גדול ומפואר.

כשניצבו על המפתן, שמחו האחים
למראה מזוזה מהודרת ויפה
הקבועה בפתח הבית. נישקו את
המזוזה בהתרגשות והקישו בדלת,
שנפתחה על ידי בעל הבית אשר
יצא אליהם, עטוף בחלוק משי רך
ומחמם.

"גולים אנו ובאנו ממרחק", קראו
האחים, "שלג כבד יורד בחוצות,

לרפואת

תקוה בת רחל רוחאם

השניים הגיעו ודפקו על הדלת. רבי יוסף כבר ישן כדי לצבור כוח לקום מוקדם, לקרוא תהילים ולהתפלל לה' שיזכהו ללמד כראוי את התינוקות של בית רבן.

לשמע הנקישות התעורר רבי יוסף וקרא: "רגע, כבר אפתח את הדלת!" רבי יוסף מיהר להכניס את שני האחים, הסיק את התנור והגיש בפניהם קערת מים חמים, כדי שיחממו בה את רגליהם הקפואות. לאחר מכן התקין עבורם ארוחה חמה ומזינה. והכל בטוב לב, בנדיבות ובשמחה עצומה.

מלמד וכבר יגידו לכם איך להגיע אליו. פה זה לא בית הכנסת אורחים, טעיתם בכתובת!"

שני האחים הצדיקים עזבו את הארמון ההדור בפחי נפש, כשהם אומרים בליבם כי מן הסתם זו השתתפות עם השכינה המצויה בגלות.

בשארית כוחותיהם גררו את רגליהם, הלכו רחוב ועוד רחוב עד שהגיעו לרחוב החמישי ושאלו היכן ביתו של רבי יוסף מלמד.

העוברים והשבים כיוונו אותם לעבר צריף מט לנפול בקצה העיירה.

בס"ד

לאור הביקוש הגדול

המבצע ממשיך!

כל הסט (11 חלקים)
רק ב-250 ש"ח בלבד!

לפרטים: 050-4106056
בין השעות 14:00-18:00

אפשרות למשלוח ברחבי הארץ

המבצע

עד גמר המלאי

ומחולות. הכל ביקשו לראות את פניהם ולשאוב מתורתם מלוא חופנים.

והנה הגיע העת לבקר בעיירתו של רבי יוסף מלמד. בני העיירה קיבלו את רבי אלימלך ורבי זושא בכבוד גדול וכיבדו אותם לדרוש דברי תורה ברבים. לאחר מכן ניגש אליהם ראש הקהל והזמינם להתארח בביתו.

ראש הקהל פנה לביתו כדי להכין הכל לקראת האחים הצדיקים העתידיים לשהות בצל קורתו. כאשר כרכרתם של רבי אלימלך ורבי זושא נשקפה בעד חלון הבית, יצא ראש הקהל יחד עם בני ביתו, כדי לקבלם בהוד והדר בשירת "ימים על ימי מלך" ... לפתע יצא

העגלון והודיע כי האחים הצדיקים בחרו להתארח אצל רבי יוסף מלמד, ורק את המרכבה והסוסים הם שלחו לביתו של ראש הקהל...

ראש הקהל קיבל את הדברים בתדהמה. "הלוא הכנתי עבורם מעדני מלך וחדרי פאר, מדוע

השנים חלפו ועברו. בכל פעם שהאחים הקדושים הזדמנו לאותה עיירה, ידעו כי יש להם מקום בו יתקבלו בשמחה ובדלת פתוחה, והיו סרים היישר לביתו של רבי יוסף מלמד.

לאחר שנים רבות בהן נדדו האחים, הודיעו להם משמים כי גלותם הסתיימה ומעתה עליהם להתגלות ברבים ולהפיץ את אור התורה והיראה.

אלפי חסידים החלו לנהור אליהם והתקיים בהם מאמר הכתוב: "וַתִּגְזֹר אֱלֹהִים וַיִּקָּם לָךְ" (איוב כב, כח). שני האחים התגלו כאנשי מופת, צדיקי עולם אשר תפילותיהם אינן שבות ריקם וכל אשר היוצא מפיהם מתקיים.

מעת לעת היו אחים הקדושים יוצאים למסעות בקרב קהילות ישראל ומחדירים בכל עיר אותה פקדו, אש של תורה, יראת שמים, חיזוק המצוות וטהרת ישראל.

בכל עיר אליה הגיעו, היו האחים הצדיקים מתקבלים בתופים

כי אינך רוצה לקבל לביתך את האורחים מחמת עצמם, אלא רק מפאת המרכבה והסוסים. לכן שלחנו לביתך המפואר רק את המרכבה והסוסים!"...

אברהם אבינו ראה בעיניו שלושה ערביים המשתחוים לאבק רגליהם, ובכל זאת הוא רץ אליהם וקרא: "יִקַּח נָא מֵעֵט מִיָּם וּרְחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁעֲנוּ תַּחַת הָעֵץ. וְאָקְחָה פֶתֶלֶחַ וְסַעְדוּ לְבָכֶם" (בראשית יח, ד-ה). לעומת זאת, לוט הסכים לקבל לביתו רק מלאכים, ולכן הדבר לא נחשב לו לחסד, וכיון שכך הוא נזקק לזכותו של אברהם אבינו כדי להינצל ממהפכת סדום.

פנו האחים לביתו הדל של יוסף מלמד?"

הוא מיהר לגשת למעונו של יוסף מלמד. כשנכנס לבית ראה כי המקום מלא מפה לפה, והכל ערוך ומוכן לכבוד הצדיקים. "מחלו לי", קרא ראש הקהל באכזבה, "הרי הזמנתי אתכם לביתי הנוח והמהודר. מדוע בחרתם להצטופף כאן בבית הקטן והפשוט?!"

"אולי זוכר אתה", השיבו האחים, "כי בעבר באנו אליך בתור עניים, בלי מרכבה וסוסים. אבל אתה טענת כי ביתך אינו מיועד להכנסת אורחים. רק עתה כשבאנו לעיירה עם מרכבה וסוסים, הואלת בטובך להזמין אותנו לביתך. הבנו אפוא

ניתן להקדיש את העלון לברכה, הצלחה
זיווג הגון, רפואה שלימה
או להבדיל, לעילוי נשמה
לפרטים: 02-5000455
orhachaim4@gmail.com

שתי שליחויות

ששמעתי ממרן רבנו עובדיה יוסף
זצוק"ל:

הגאון החריף רבי שלמה קלוגר
זצ"ל הגיע לעיר ברודי והתמנה שם
לשמש כאב"ד. בימים הראשונים
לכהונתו כבדוהו בסנדקאות בברית
בה המוהל היה האדמו"ר הקדוש
מטריסק זצ"ל.

בשעה היעודה הגיע לברית, אך
למרבה הפליאה ישבו האנשים
בשקט, כאילו הם ממתנים לדבר
מה.

בירר במה העניין, והשיבוהו: בדרך
כלל מנהגו בברודי לעשות את
הברית מיד לאחר התפילה, כמו
שנהגו בכל תפוצות ישראל, שכן
"זריזים מקדימים למצוות" (פסחים

והנהגה של רש"י (בראשית יח, ב).

שלוש המלאכים שהגיעו אל
אברהם נשלחו לתפקידים מסוימים,
כדברי רש"י על פי המדרש (בראשית
רבה נ, ב): "אחד לבשר את שרה, ואחד
להפוך את סדום, ואחד לרפאות את
אברהם, שאין מלאך אחד עושה
שתי שליחויות... ורפאל שרפא את
אברהם הלך משם להציל את לוט".

ולכאורה קשה, אם אין מלאך אחד
עושה שתי שליחויות, מדוע היה
צריך לשלוח את המלאך רפאל
להציל את לוט בנוסף לתפקידו
לרפא את אברהם, ולא לשלח לשם
כך מלאך נפרד?

נבאר את הדברים על פי מעשה

לרפואה

זכריה בן ציונה

לא ניאות לחכות אפילו רגע אחד מיותר, והורה מיד למוהל להתחיל לערוך את הברית.

וילכו ויעשו... המרא דאתרא פסק - וכך עושים.

מיהרו להביא את התינוק והתחילו בברית.

תוך כדי הברית הבחינו כי צבע פניו של האב מתאדם יותר ותופס את מקום החיוורון הגדול שהיה בו קודם. מיד אחר כך התחיל להזיז את גופו, וכעבור דקות ספורות פקח את עיניו והחל לדבר ולברר מה מעשיו פה והיכן הוא שוכב...

כששמע שעסוקים כעת בברית

ד ע"א), אך כעת לדאבוננו לא ניתן להחזיק במנהג הזה, שכן אבי הבן חולה אנוש ל"ע. כבר הגיע כמעט לגסיסה. והמנהג במקומנו הוא להמתין לפטירתו, ומיד לאחר שתצא נשמתו יערכו את הברית ויקראו לתינוק על שם אביו.

החברה קדישא עומדים כבר עם נרות מוכנים ומזומנים ליציאת הנשמה, ומיד לאחר הפטירה יוציאו את המיטה ויערכו את הברית.

שמע הרב ואמר: "חלילה וחס! אין לעשות כן! עשו את הברית תכף ומיד!"

האנשים ניסו להסביר שוב אך הרב

השיעור השבועי

של מרן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

ימי שלישי ימי המישי

שיעור מוסר ביאורים נפלאים על פרשת השבוע

בשעה 21:00 בהיכל הישיבה רח' עזרא 1 ירושלים

orhachaim.co.il

ניתן גם לשמוע את השיעור בטלפון: 02-6400000 שלוחה 9

מקדמונו של עולם ואמר: "אי אפשר לא באברהם ולא באלוקיו" (ילקוט שמעוני לך לך רמז ע). כל הצלתו של לוט היתה בזכות אברהם אבינו.

ומאחר ומצד עצמו לא היה זכאי להצלה, לא ניתן היה לשלוח מלאך מיוחד שיציל אותו, אלא אגב כך שירד מלאך כדי לרפא את אברהם, אמרו לו: אתה כבר נמצא למטה. יש שם אחד שנקרא לוט - תציל אותו בזכות אברהם.

כך אמרתי גם כאן - סיים הרב - ידוע שאלוהו הנביא מלאך הברית מגיע לכל ברית וברית. אמרתי בליבי: יתכן שלאותו אב אין באמת זכות לחיות, אבל אגב כך שאלוהו הנביא יבוא לברית והמלאך רפאל יבוא ביחד איתו לרפא את התינוק, יתכן שהם כבר ירפאו גם את האבא...

וכך, אכן, היה.

מילה לבנו, התרומם מן המיטה, נטל את ידי, ואת ברכות המילה כבר בירך בכוחות עצמו...

פלא פלאים!

האנשים השתאו מן הנס האדיר, והחלו לרנן כי רבי שלמה קלוגר הצליח להחיות גוסס תוך רגעים ספורים.

אמר להם הרב: לא מעשה ניסים היה פה. "אותות ומופתים - באדמת בני חם". פעלתי לפי רש"י מפורש בפרשת וירא על המלאך שנשלח לרפא את לוט.

לכאורה קשה, למה לא שלח הקב"ה מלאך חדש לתפקיד הזה? הרי הכלל הוא שאין מלאך אחד עושה שתי שליחויות!

אלא, לוט לא היה ראוי להצלה מצד עצמו, שהרי "וַיִּסַּע לוֹט מִקְדָּם" (בראשית יג, יא) - לוט הסיע עצמו

המרכז העולמי לתודעה יהודית מוסדות אור החיים

ע"ש הקדוש רבנו חיים בן עטר זצוק"ל - בראשות הרה"ג ראובן אלבז שליט"א

למעלה מ-
10,555,000
שעות של לימוד תורה
בשנה!

להקדשת יום לימוד תורה
הנלמד ע"י מאות אברכים ובחורים
02-5000455

ניתן להקדיש את הלימוד לעילוי נשמה, לרפואה, לזיווג, להצלחה וכו'

רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים טל: 5000455 - 02 פקס: 5000502 - 02 orhachaim.org

לחסויות, להפצה, להנצחות
ולקבלת העלון

orhachaim4@gmail.com

או בטלפון: 02-5000455
נא לציין "עבור חוברת האור לחיים"

החוברת הודפסה על ידי התורמים והמסייעים הי"ו

לרפואת והצלחת: מיכל בת אסתר הי"ו, נטע בת ג'והנה הי"ו,
רמי בן חוה הי"ו, רמי בן אסתר הי"ו, תקוה בת רחל רוחאם הי"ו,
ראובן בן יעריה הי"ו, גרשון חי בן רחל הי"ו, דוד וראובן בני שרית הי"ו,
אילה בת שושנה הי"ו, ישראל בן רימה הי"ו, מאיר מאור בן חיה רבקה הי"ו
ולעילוי נשמות: ר' דוד בן איזה ז"ל, מרים בת זוהרה ז"ל,
מזל בת מרים ז"ל, אליעזר בן רגינה ז"ל, ר' יהודה בן עישה ז"ל,
רחל רוחאם ללה בת נרקיס ז"ל, תמר בת רגינה ז"ל, עופר בן ציונה ז"ל,
רחל בת נג'מה כוכבה ז"ל, לאה בת פנינה ז"ל, חיים בן חביבה ז"ל,
מרדכי צבי בן רגינה ז"ל, ר' יגאל בן מלכה ז"ל, יעקב בן ברטה ז"ל,
יהונתן בן מרים ז"ל, יוסף בן ציונה ז"ל, ר' יצחק בן נעמה ז"ל ת.נצ.ב.ה.